

kleinere klanten producten aan die ze niet nodig hebben. Hoe kunnen we dit de banken afleren?

Ik geloof niet dat consumenten nu opgewassen zijn tegen de enorme financiële sector. Veruit de meeste mensen hebben geen financiële adviseur. En als mensen wel een adviseur hebben, is dit vaak eigenlijk een verkoper van een financiële instelling.

Het is volstrekt normaal dat zieke mensen naar de dokter kunnen. Dat kan nu ook hier, in de Verenigde Staten, dankzij president Barack Obama. Ik vind dat de overheid ook financieel advies moet subsidiëren. Eén verkeerde financiële beslissing kan je leven ruïneren.

Een overheidsadviseur zal iemand minder snel belazeren dan een commerciële collega?

Dat denk ik wel. Maar de overheidsadviseur zou ook een eed moeten afleggen. Meer in het algemeen geloof ik erin dat lagere inkomensgroepen beter beschermd moeten worden. We hebben meer advocaten nodig die de belangen van armere men-

“Oplossingen voor de crisis zullen ook niet perfect zijn. Finance is een experimentele wetenschap”

sen verdedigen. Een individuele particuliere belegger is geen partij voor de financiële sector.

De consument heeft veel meer vertegenwoordigers en lobbyisten nodig. De macht van de financiële sector moet ingeperkt worden ten faveure van de financiële consument. Er zit hier al beweging in. Denk aan nieuwe Financial Protection Bureau dat de consument moet beschermen en zijn aandacht richt op klachten over de financiële sector.

Geloof u dat we hebben geleerd van de crisis?

Ja, ik ben optimistisch van aard. We zijn nu mechanismes aan het inbouwen die ervoor moeten zorgen dat de impact van een volgende crisis minder groot zal zijn. Hier in de Verenigde Staten is een commissie ingesteld die de afhankelijkheden tussen financiële instellingen goed in de gaten houdt, zodat we minder snel op een nare manier verrast zullen worden.

Ook moeten er eenvoudigweg meer regels komen. De toezichthouder had te weinig zicht op de

rotte bezittingen die door banken buiten de balans zijn gehouden, via zogeheten *off balance sheet constructs*. Tot slot zijn banken bezig met het aansterken van de buffers. Ook hier zien we innovaties. Zo stelt de Basel-regelgever anticyclische buffers. De buffers worden dan opgebouwd in florissante tijden en niet, zoals nu, in een tijd van flinke economische tegenwind.

Wat moeten overheden nu op korte termijn doen om uit de crisis te komen?

Weinig politici zullen het met mij eens zijn, maar overheden zouden de economie onmiddellijk moeten stimuleren. Ze moeten dit wel budgetneutraal doen. Dat houdt in dat de hogere overheidsuitgaven volledig gedekt moeten worden met hogere belastingen.

De meeste politici denken nu alleen aan bezuinigen. Vooral in Noord-Europese landen, waar de rente ook nog eens ontzettend laag is, zouden overheden extra moeten investeren in infrastructuur, onderwijs en technologie. Wat dat betreft ben ik een aanhanger van Keynes.

U steunde eerder het beleid van de Franse president François Hollande. Doet u dat nog?

Steeds minder. Ik vond het een goed idee om bijvoorbeeld de inkomstenbelasting voor de allerrijksten te verhogen naar 75 procent. Ook het idee om 60.000 nieuwe banen in het onderwijs te scheppen, is goed. Maar een echt strenge, ferme stimulans geeft hij niet omdat hij veel andere plannen intrekt.

Het is soms onverstandig voor politici om te veel naar het volk te luisteren. De natuurlijke impuls van de mens is dat hij wil bezuinigen in een tijd van crisis. Op individueel niveau is hier niets mis mee. Maar als iedereen stopt met geld uitgeven, vernietigt je banen en bedrijvigheid.

